

Nr 581.

Av herr Hagberg i Luleå m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 144, med förslag till förordning om tillfällig automobils katt.

Med eller utan riksdagen har regeringen den senaste tiden vidtagit den ena åtgärden efter den andra som drivit priserna i höjden. Till sådana åtgärder som vidtagits utan riksdagens medverkan höra bl. a. den prishöjning som regeringen medgivit i fråga om godstransporter och personbefordran. Till prisförhöjande åtgärder inom samma område hör också förslaget i propositionen nr 144 om en fördubbling av fordonsskatten från och med den 1 juli 1951.

Konsumtionsskatterna drabba de sämst ställda befolkningsgrupperna förhållandevis hårdare än vad direkta skatter göra. I samma mån som man täcker statens inkomstbehov på annat sätt än genom direkt progressiv skatt frångår man de principer, som påstodos ligga till grund för 1947 års skattereform. Det är vad som nu sker genom tendensen att i allt högre grad övervältra statsutgifterna på kommunerna eller täcka sådana utgifter genom indirekta skatter i stället för att använda skatteformer som innebära större rättvisa med hänsyn till den ekonomiska bärkraften.

Beträffande fördyringen av transporterna tillkommer dessutom, att sådana åtgärder särskilt hårt drabba befolkningen på landsbygden och i avlägsna landsdelar. Efter ingående undersökningar bland annat om dessa förhållanden påvisade norrlandskommittén, att de höga transportkostnaderna äro en starkt bidragande orsak till att Norrlands näringsliv icke utvecklats i önskvärd grad, och de sakkunniga föreslogo därför åtgärder i syfte att minska kostnaderna för godstransporter och personbefordran på långa avstånd. Senare har även riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t begärt åtgärder i samma syfte. Men i stället har regeringen trots och *efter* norrlandskommitténs förslag vid två tillfällen medgivit mycket kraftiga taxehöjningar som blivit särskilt kännbara för de avlägset liggande landsdelarna, och nu föreslår regeringen att riksdagen skall taga ytterligare ett steg i samma riktning genom en fördubbling av fordonsskatten. Det vore olyckligt och orimligt om riksdagen skulle gå med på en sådan åtgärd.

Påståendet, att ökad fordonsskatt behövs för att dämpa importen av bilar, kan icke tillmätas något värde. Det finns effektivare medel att kontrollera utrikeshandeln. Detta gäller även om det skulle uppstå behov av att begränsa bilbeståndet så som regeringen nu anser önskvärt. För vår del kunna vi icke inse att det för närvarande finns något behov av en sådan begränsning — i varje fall inte för lastbilar, bussar och andra motorfordon som användas

uteslutande i nyttotrafik. Det framgår emellertid av propositionen att det främst är denna nyttotrafik, som kommer att drabbas av skatteskärpningen. Det innebär med andra ord att den ökade fordonsskatten kommer att resultera i en ytterligare sänkt levnadsstandard för de stora folkskikten. De befolkningsgrupper som enligt regeringen ha fått reella inkomstförbättringar bestå nämligen av ett förhållandevis litet antal personer — även om deras inkomstökning är enorm — och i fråga om dem inverkar fordonsskatten inte ett dugg på deras möjligheter att köpa bilar eller i övrigt tillåta sig en hög levnadsstandard.

Att den nuvarande ekonomiska politiken fördjupar klyftan mellan det stora folkflertalet och en liten grupp mycket rika människor påvisades av bl. a. Landsorganisationens ordförande, herr Strand, under en debatt i riksdagen nyligen. Herr Strand erinrade nämligen om att det — vid den tidpunkt när regeringen framlade det prishöjningsförslag varom nu är fråga — redan inträtt så stora prishöjningar efter avtalsrörelserna på nyåret, att flertalet löntagare redan fått eller stodo inför risken att omedelbart få sänkt levnadsstandard. Det innebär emellertid inte att landet är fattigare än förut. Det är mycket rikare än någonsin tidigare. Men medan de stora folkgrupperna fått vidkännas sänkt levnadsstandard på grund av prishöjningarna har det lilla fåtalet rika människor ökat sina förmögenheter med miljardbelopp.

Om statskassan behöver ökade inkomster bära dessa alltså skaffas genom åtgärder, som lägga bördorna på de rika, och inte genom ytterligare standardsänkning för de sämst ställda, såsom regeringen hittills gjort och ytterligare vill göra genom förslaget till ökad fordonsskatt.

Under hänvisning till vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta avslå Kungl. Maj:ts förslag i proposition nr 144 om tillfällig automobilskatt.

Stockholm i april 1951.

H. Hagberg.

Gunnar Dahlgren.

Gustav Johansson.

Nr 582.

Av herrar **Hjalmarson, Hedlund** i Rådomb och **Ohlin**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 144, med förslag till förordning om tillfällig automobilskatt.

(Lika lydande med motion i Första kammaren nr 450.)

Stockholm den 10 april 1951.

Jarl Hjalmarson.

Gunnar Hedlund.

Bertil Ohlin.